

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia .....2015 r.

**w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu
rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju)²⁾**

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 – 4, art. 20 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 621, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju), zwanego dalej „organizmem szkodliwym”, w tym:
  - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
  - b) metody wykrywania i identyfikacji organizmu szkodliwego,
  - c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
  - d) warunki prowadzenia produkcji oraz przemieszczania roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy;
- 2) wymagania specjalne, jakie powinny spełniać rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, wraz ze wskazaniem wymagań, które powinny być zawarte w świadectwie fitosanitarnym, jeżeli rośliny te są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczane przez to terytorium z państwa trzeciego;
- 3) rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, które zaopatruje się w paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne i poddaje się kontroli zdrowotności przed przemieszczaniem lub wprowadzeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia decyzji wykonawczej Komisji z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (Dz. Urz. UE L 219 z 25.07.2014 r., str. 56).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone Dz. U. z 2014 r. poz. 822, 907 i 1662.

§ 2. 1. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, co najmniej raz w roku prowadzi obserwacje i przeprowadza kontrole roślin i produktów roślinnych w celu ustalenia występowania organizmu szkodliwego.

2. Wojewódzki inspektor, w przypadku stwierdzenia występowania organizmu szkodliwego w wyniku urzędowej kontroli, w tym kontroli roślin pochodzących z innych państw członkowskich lub państw trzecich, przeprowadzonej po otrzymaniu z tych państw informacji o stwierdzeniu występowania tego organizmu, potwierdzonego w wyniku urzędowych kontroli przeprowadzonych przez służby ochrony roślin tych państw, wyznacza:

- 1) strefę porażenia obejmującą zasięgiem obszar, na którym stwierdzono występowanie:
  - a) roślin uznanych na podstawie przeprowadzonych badań laboratoryjnych za porażone przez organizm szkodliwy,
  - b) roślin, które wykazują objawy porażenia przez organizm szkodliwy,
  - c) roślin pochodzących z tej samej partii co rośliny, o których mowa w lit. a lub b, oraz roślin, które miały kontakt z roślinami, o których mowa w lit. a lub b, jeżeli istnieje podejrzenie, że zostały one porażone przez organizm szkodliwy;
- 2) strefę bezpieczeństwa wokół strefy porażenia, której granica przebiega w odległości co najmniej 2 km od granicy strefy porażenia

3. Wyznaczając strefę porażenia i strefę bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 2, wojewódzki inspektor uwzględnia stopień porażenia roślin w strefie porażenia, biologię organizmu szkodliwego i możliwości jego rozprzestrzeniania się oraz obecność w sąsiedztwie strefy porażenia roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy, innych niż określone w ust. 2 pkt 1.

4. Odległość, o której mowa w ust. 2 pkt 2, może być ograniczona do nie mniej niż 1 km od granicy strefy porażenia, jeżeli wojewódzki inspektor, mając na uwadze w szczególności wyniki przeprowadzonej kontroli lub działania zwalczające organizm szkodliwy zastosowane bezpośrednio po stwierdzeniu jego wystąpienia, stwierdzi, że nie występuje ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego poza obszar tej strefy oraz:

- 1) zostały usunięte oraz zniszczone wszystkie rośliny, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 2) na podstawie badań laboratoryjnych, przeprowadzonych w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych roślin 0,1% stopnia porażenia, nie stwierdzono organizmu szkodliwego w odległości 2 km od granicy strefy porażenia.

§ 3. 1. Wojewódzki inspektor może odstąpić od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa, jeżeli organizm szkodliwy został wprowadzony na dany obszar:

- 1) z roślinami, na których stwierdzono jego występowanie i istnieją przesłanki, że rośliny te zostały porażone przed wprowadzeniem na ten obszar, oraz
- 2) w pobliżu roślin, o których mowa w pkt 1, nie stwierdzono występowania wektorów organizmu szkodliwego.

2. W przypadku odstąpienia od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa wojewódzki inspektor:

- 1) ustala źródło porażenia i wszystkie rośliny mające kontakt z roślinami uznanymi za porażone;
- 2) przeprowadza kontrole występowania organizmu szkodliwego na roślinach innych niż określone w ust. 1 pkt 1.

§ 4. 1. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa przeprowadza się co najmniej następujące działania zwalczające organizm szkodliwy i zapobiegające jego rozprzestrzenianiu się:

- 1) usuwa się i niszczy na obszarze strefy porażenia, w sposób zapewniający, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego, wszystkie rośliny:
  - a) uznane za porażone,
  - b) które wykazują objawy porażenia przez organizm szkodliwy,
  - c) pochodzące z tej samej partii co rośliny, o których mowa w lit. a lub b, oraz rośliny, które miały kontakt z roślinami, o których mowa w lit. a lub b, jeżeli istnieje podejrzenie, że zostały one porażone przez organizm szkodliwy;
- 2) niszczy się na obszarze strefy porażenia, w sposób zapewniający, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego, resztki powstałe w wyniku usuwania lub niszczenia roślin, o których mowa w pkt 1, a także drewno oraz resztki powstałe w wyniku prowadzenia zabiegów uprawowych, jeżeli istnieje ryzyko, że mogą one być porażone lub skażone przez organizm szkodliwy;
- 3) stosuje się zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego.

2. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa wojewódzki inspektor:

- 1) ustala źródło porażenia i wszystkie rośliny mające kontakt z roślinami uznanymi za porażone;
- 2) przeprowadza co najmniej raz w roku kontrole występowania organizmu szkodliwego obejmujące badania laboratoryjne próbek pobieranych z żywicielskich roślin należących do tego samego rodzaju, co rośliny uznane za porażone oraz roślin wykazujących objawy porażenia, w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych

roślin 0,1% stopnia porażenia;

- 3) zakazuje sadzenia roślin żywicielskich organizmu szkodliwego w miejscach, które nie znajdują się w izolacji uniemożliwiającej porażenie roślin przez organizm szkodliwy lub jego wektory;
- 4) informuje, w szczególności na stronie internetowej administrowanej przez wojewódzkiego inspektora, o zagrożeniach, jakie stwarza organizm szkodliwy oraz metodach jego zwalczania i ograniczania rozprzestrzeniania się;
- 5) może podejmować inne działania niezbędne dla zwalczania i zapobieżenia rozprzestrzenieniu się organizmu szkodliwego.

§ 5. Jeżeli podczas kontroli, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2, w strefie porażenia i w strefie bezpieczeństwa w okresie pięciu kolejnych lat nie zostało stwierdzone występowanie organizmu szkodliwego, uznaje się te obszary za wolne od tego organizmu i w strefach tych zaprzestaje się przeprowadzania działań, o których mowa w § 4.

§ 6.1. Rośliny przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, należące do rodzajów *Catharanthus* G. Don, *Malva* L., *Nerium* L., *Olea* L., *Portulaca* L., *Prunus* L., *Quercus* L., *Sorghum* L. i *Vinca* L. zwane dalej „roślinami żywicielskimi”, mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państw trzecich, w których stwierdzono występowanie organizmu szkodliwego, jeżeli:

- 1) zostały zaopatrzone w świadectwo fitosanitarne;
- 2) zostały uznane za wolne od organizmu szkodliwego w wyniku granicznej kontroli fitosanitarnej obejmującej ocenę organoleptyczną, a w przypadku stwierdzenia objawów występowania tego organizmu – pobieranie prób do badań laboratoryjnych w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych roślin 1% stopnia porażenia.

2. Świadectwo fitosanitarne w rubryce „dodatkowa deklaracja” powinno zawierać informację o tym, że:

- 1) rośliny żywicielskie były uprawiane w miejscu produkcji zarejestrowanym i nadzorowanym przez krajową organizację ochrony roślin w państwie pochodzenia oraz położonym na obszarze wolnym od organizmu szkodliwego, ustanowionym przez tę organizację zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków

Fitosanitarnych⁴⁾, a nazwę tego obszaru należy wskazać w rubryce „miejsce pochodzenia”, lub

2) rośliny żywicielskie były przemieszczane poza okresem lotu wektorów organizmu szkodliwego lub w zamkniętych pojemnikach lub opakowaniach uniemożliwiających ich porażenie przez organizm szkodliwy oraz jego wektory, a przed ich wywozem zostały poddane bezpośrednio przed wysyłką urzędowej kontroli obejmującej ocenę organoleptyczną oraz badania laboratoryjne, w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych roślin 1% stopnia porażenia, oraz rośliny te były uprawiane w miejscu produkcji:

a) które:

- zostało zarejestrowane i było nadzorowane przez krajową organizację ochrony roślin w państwie pochodzenia,
- zostało uznane za wolne od organizmu szkodliwego i jego wektorów zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁵⁾,

b) w którym:

- rośliny te znajdowały się w izolacji uniemożliwiającej ich porażenie przez organizm szkodliwy,
- były stosowane zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego,
- co najmniej dwa razy w roku przeprowadzano urzędowe kontrole, w wyniku których nie stwierdzono objawów występowania organizmu szkodliwego ani jego wektorów, lub jeżeli stwierdzono takie objawy w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych, wykluczono występowanie organizmu szkodliwego,
- rośliny żywicielskie były co najmniej raz w roku wrywkowo poddawane badaniom laboratoryjnym w kierunku bezobjawowego porażenia przez organizm szkodliwy,

c) w którego bezpośrednim sąsiedztwie były stosowane zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego.

---

⁴⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 4 – Pest Surveillance, Requirements for the establishment of Pest Free Areas, Publication No 4, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 15, poz. 151 oraz z 2007 r. Nr 73, poz. 485).

⁵⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 4 – Pest Surveillance, Requirements for the establishment of Pest Free Areas, Publication No 4, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 15, poz. 151 oraz z 2007 r. Nr 73, poz. 485).

§ 7. Rośliny żywicielskie uprawiane co najmniej przez część swojego życia na terenie stref, o których mowa w § 2 ust. 2, lub w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej na obszarach wyznaczonych zgodnie z postanowieniami decyzji wykonawczej Komisji 2014/497/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej bakterii *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (Dz. Urz. UE L 219 z 25.07.2014 r., str. 56) lub przemieszczane przez takie obszary, mogą być przemieszczane do obszarów innych niż strefy porażenia i w obszarach innych niż strefy porażenia, wyznaczonych zgodnie z § 2 ust. 2, wyłącznie, jeżeli zostały zaopatrzone w paszport roślin oraz:

- 1) miejsce produkcji spełnia następujące warunki:
  - a) było uznane jako wolne od organizmu szkodliwego,
  - b) było fizycznie chronione przed wprowadzeniem organizmu szkodliwego przez jego wektory,
  - c) wykonywano w nim zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego,
  - d) było poddawane co najmniej dwa razy w roku urzędowej kontroli, a wcześniej nie stwierdzono objawów występowania organizmu szkodliwego, ani jego wektorów, lub jeżeli stwierdzono objawy, przeprowadzono testy i potwierdzono brak występowania tego organizmu;
- 2) zostały poddane corocznym wrywkowym urzędowym kontrolom, w wyniku których wykluczono bezobjawowe występowanie organizmu szkodliwego;
- 3) w pobliżu miejsca produkcji wykonywano zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego;
- 4) były transportowane poza sezonem lotów wektorów organizmu szkodliwego lub w zamkniętych pojemnikach, lub opakowaniach, co uniemożliwiło zakażenie tym organizmem i wektorami;
- 5) podmioty prowadzące ich uprawę były wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, lub miejsce produkcji było zarejestrowane zgodnie z przepisami danego państwa członkowskiego wdrażającymi postanowienia przepisów Unii Europejskiej dotyczącymi obowiązków producentów i importerów roślin, produktów roślinnych lub innych obiektów i ustanawiającymi szczegóły rejestracji dla ich producentów.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

UZASADNIENIE

Przepisy projektowanego rozporządzenia wdrażają postanowienia decyzji wykonawczej Komisji 2014/497/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej bakterii *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (Dz. Urz. UE L 219 z 25.07.2014 r., str. 56).

Xylella fastidiosa (Well i Raju) została wymieniona w części A w sekcji I w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. Nr 46, poz. 272, z późn. zm.) jako organizm szkodliwy, którego występowania nie stwierdzono dotychczas w Unii Europejskiej i którego wprowadzanie i rozprzestrzenianie jest zakazane we wszystkich państwach członkowskich. Jest to bakteria żyjąca w wiązkach przewodzących roślin, powodująca ich zablokowanie i w konsekwencji obumieranie rośliny. Może być ona przenoszona przez owady, na których utrzymuje się do chwili porażenia, nie tracąc właściwości infekcyjnych.

W dniu 21 października 2013 r. Włochy poinformowały pozostałe państwa członkowskie i Komisję Europejską o obecności bakterii *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) na swoim terytorium. Na obszarach porażonych przeprowadzono badania, które potwierdziły, że rośliny *Catharanthus* G. Don (barwinek), *Malva* L. (ślaz), *Nerium* L. (oleander), *Olea* L. (oliwka), *Prunus* L. (śliwa) i *Vinca* L. (winorośl) są roślinami żywicielskimi ww. bakterii. Prawdopodobne jest również, że rośliny *Portulaca* L. (portulaka), *Quercus* L. (dąb) i *Sorghum* L. (sorgo) mogą również być roślinami żywicielskimi tego organizmu.

Główną drogą rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* są rośliny przeznaczone do sadzenia, natomiast owoce, kwiaty cięte, drewno nie stanowią zagrożenia. Projektowane rozporządzenie odnosi się zatem do roślin przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, należących do rodzajów *Catharanthus* G. Don, *Nerium* L., *Olea* L., *Prunus* L., *Vinca* L., *Malva* L., *Portulaca* L., *Quercus* L. i *Sorghum* L.

W związku z powyższym projektowane rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju), w tym:
  - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
  - b) metody wykrywania i identyfikacji organizmu szkodliwego,
  - c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
  - d) warunki prowadzenia produkcji oraz przemieszczania roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy;

2) wymagania specjalne, jakie powinny spełniać rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, wraz ze wskazaniem wymagań, które powinny być zawarte w świadectwie fitosanitarnym, jeżeli rośliny te są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczane przez to terytorium z państwa trzeciego,

3) rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, które zaopatruje się w paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne i poddaje kontroli zdrowotności przed przemieszczaniem lub wprowadzeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Projektowane rozporządzenie nie określa wymagań specjalnych dla roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wprowadzanych do stref chronionych, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 621, 822 i 907) z uwagi na to, że wymagania takie nie zostały określone w decyzji wykonawczej Komisji 2014/497/UE.

Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa współpracuje i reprezentuje Inspekcję przed organami Unii Europejskiej i państw trzecich oraz innymi organizacjami międzynarodowymi, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem, właściwymi do spraw zdrowia roślin i nasiennictwa. W związku z powyższym wszelkie obowiązki prowadzenia kontroli występowania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) oraz informowania Komisji Europejskiej i pozostałych państw członkowskich o wynikach tych kontroli oraz zagrożeniu fitosanitarnym stwarzanym przez ten organizm (art. 4 i art. 6 ust. 2 i art. 8 decyzji wykonawczej 2014/497/UE) wynikają odpowiednio z przepisów art. 6 ust. 2 i art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.

Obowiązek zawiadomienia o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia ww. organizmu wynika z przepisów art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin. Terminy przekazywania ww. informacji ustalone zostaną w formie pozalegisłacyjnej w sposób określony w art. 87 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin. W oparciu o tę samą podstawę realizowane będą obowiązki wynikające z art 6 ust. 3 decyzji wykonawczej 2014/497/UE.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z postanowieniami decyzji wykonawczej Komisji 2014/497/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej bakterii *Xylella fastidiosa* (Well i Raju). W związku z tym projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu

funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Ponieważ decyzja wykonawcza Komisji 2014/497/UE została wydana w celu ochrony terytorium Unii Europejskiej przed wprowadzaniem i rozprzestrzenianiem się organizmu szkodliwego mogącego wyrządzać duże szkody materialne w państwach Unii Europejskiej, konieczne jest jednoczesne wprowadzenie regulacji zawartych w powyższej decyzji we wszystkich państwach Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 297 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej decyzje Komisji stają się skuteczne z dniem otrzymania właściwych notyfikacji, a zatem postanowienia uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych nie mają w tym przypadku zastosowania.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Hodowli i Ochrony Roślin:

NACZELNIK WYDZIAŁU

Krzysztof Kielak

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Hodowli i Ochrony Roślin

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin

Beata Rzeźniak

Malgosza Szturcowa

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU
Zofia Szalczyk

Meluk

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego

Maria Wójcik

Nazwa projektu
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju)

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu
Zofia Szalczyk

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu
623 23 18 piotr.ogrodowczyk@minrol.gov.pl

Data sporządzenia

Źródło:
Prawo UE

Nr w wykazie prac .....

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jak problem jest rozwiązywany?

Xylella fastidiosa (Well i Raju) jest bakterią, która atakuje rośliny powodując zamieranie liści. Ścisła kontrola rozprzestrzeniania tego patogena jest konieczna, ponieważ nie ma metod skutecznie zwalczających ten organizm.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W dniu 21 października 2013 r. Włochy poinformowały pozostałe państwa członkowskie i Komisję o obecności bakterii *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) na swoim terytorium. Na obszarach porażonych przeprowadzono badania, które, potwierdziły, że rośliny *Catharanthus* G. Don (barwinek), *Malva* L. (ślaz), *Nerium* L. (oleander), *Olea* L. (oliwka), *Prunus* L. (śliwa) i *Vinca* L. (winorośli) są roślinami żywicielskimi ww. bakterii. Prawdopodobne jest również, że rośliny *Portulaca* L. (portulaka), *Quercus* L. (dąb) i *Sorghum* L. (sorgo) mogą również być roślinami żywicielskimi tego organizmu.

Główną drogą rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* są rośliny przeznaczone do sadzenia, natomiast owoce, kwiaty cięte, drewno nie stanowią zagrożenia. Projektowane rozporządzenie odnosi się zatem do roślin przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, należących do rodzajów *Catharanthus* G. Don, *Malva* L., *Nerium* L., *Olea* L., *Portulaca* L., *Prunus* L., *Quercus* L., *Sorghum* L. i *Vinca* L.

W związku z powyższym projektowane rozporządzenie określa:

1) szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju), w tym:

- a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
- b) metody wykrywania i identyfikacji organizmu szkodliwego,
- c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
- d) warunki prowadzenia produkcji oraz przemieszczania roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy;

2) wymagania specjalne, jakie powinny spełniać rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, wraz ze wskazaniem wymagań, które powinny być zawarte w świadectwie fitosanitarnym, jeżeli rośliny te są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczane przez to terytorium z państwa trzeciego;

3) rośliny przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, które zaopatruje się w paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne i poddaje kontroli zdrowotności.

Efektom wprowadzenia rozwiązań zaproponowanych w rozporządzeniu będzie ograniczenie możliwości porażenia krajowych roślin przez ww. organizm szkodliwy, a tym samym ograniczenie potencjalnych strat przez niego powodowanych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich UE/OECD/UE?

Nie dotyczy, akty prawne UE w tym zakresie są wspólne dla wszystkich państw członkowskich.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i	1795 pracowników merytorycznych,	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Konieczność kontrolowania ww. gatunków roślin

Nasiennictwa	zatrudnionych łącznie w strukturach Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.	przeznaczonych do sadzenia, wprowadzanych bądź przemieszczanych przez terytorium RP.
--------------	---	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacją Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowym Niezależnym Samorządnym Związkiem Producentów Ziemiaków i Nasion Rolniczych, Krajowym Związkiem Plantatorów Tytoniu, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związków Zawodowych Pracowników Rolnictwa RP, Radą Krajową Sekretariatu Rolnictwa NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszeniem Polskich Producentów Środków Ochrony Roślin, Polskim Związkiem Plantatorów Tytoniu, Niezależnym Samorządnym Związkiem Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna” i Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania Nie wymaga finansowania.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zadania Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa będą realizowane w ramach limitów wydatków budżetowych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodziny, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa	Brak istotnego wpływu.						

niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak istotnego wpływu.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak istotnego wpływu.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Decyzja wykonawcza Komisji 2014/497/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej bakterii <i>Xylella fastidiosa</i> (Well i Raju) przede wszystkim nakłada obowiązki na producentów roślin przeznaczonych do sadzenia poza granicami kraju.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: międzynarodowy obrót sadzonkami

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projektowane rozporządzenie ma na celu ochronę środowiska oraz upraw UE. Ponieważ nie do końca poznana jest biologia organizmu *Xylella fastidiosa* należy zachować ostrożność i niedopuszczyć do jego rozprzestrzenienia się w Europie.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozwiązanie problemu wskazanego w pkt 1 nastąpi w dniu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Projektowane rozporządzenie wdraża przepisy Unii Europejskiej. Ewaluacja efektów projektowanych rozwiązań będzie prowadzona na poziomie Unii Europejskiej, przy czym termin takiej ewaluacji nie został zdefiniowany.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)